

POSTANOWIENIE

Dnia 28 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Kozielowicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 28 grudnia 2023 r.,
sprawy **J. N.**

oskarżonego z art. 160 § 1 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez oskarżyciela posiłkowego A. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy

z dnia 29 czerwca 2023 r., sygn. akt IV Ka 403/23

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Kłodzku

z dnia 27 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 1559/20

I. oddała kasację jako oczywiście bezzasadną;

II. zasądza od oskarżyciela posiłkowego A.S. na rzecz oskarżonego J.N. kwotę 2460 zł. (dwa tysiące czterysta sześćdziesiąt złotych), tytułem zwrotu kosztów związanych z udziałem obrońcy w postępowaniu kasacyjnym;

III. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża oskarżyciela posiłkowego A. S.

UZASADNIENIE

Prokurator Rejonowy w Kłodzku w akcie oskarżenia, który skierował do Sądu Rejonowego w Kłodzku, oskarżył J. N. o to, że w dniu 9 lutego 2020 r. w P., w województwie [...], wbrew ciążącemu na nim z mocy ustawy Prawo budowlane obowiązkowi odpowiedniego zabezpieczenia terenu budowy wraz z znajdującymi się obiektami budowlanymi, urządzeniami technicznymi i stałymi punktami osnowy geodezyjnej, niewłaściwie i niewystarczająco zabezpieczył teren budowy na ul. w P. poprzez nieoznakowanie terenu tablicami informującymi takimi jak: „uwaga roboty

drogowe, uwaga głębokie wykopy, uwaga osobom obcym wstęp na budowę surowo wzbroniony lub nawet uwaga wejście na budowę osobom niepowołanym grozi kalectwem lub śmiercią” oraz nieoznakowania w okresie od zmierzchu do rana budowy światłem elektrycznym np. pulsującym żółtym w następstwie czego doprowadził mieszkającego i korzystającego z drogi i ciągów pieszo-jezdnymi znajdujących się w bezpośrednim otoczeniu placu budowy A. S., do zahaczenia się o niezabezpieczony wystający z terenu budowy metalowy pręt w konsekwencji czego naraził wymienionego na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, tj. o czyn z art. 160 § 1 k.k.

Po rozpoznaniu tej sprawy Sąd Rejonowy w Kłodzku wyrokiem z dnia 27 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 1559/20, na podstawie art. 66 § 1 k.k. postępowanie karne wobec J. N., o czyn z art. 160 § 1 k.k., warunkowo umorzył na okres roku próby oraz zasądził od niego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2.160,20 złotych tytułem poniesionych w sprawie wydatków i wymierzył opłatę w kwocie 60 zł.

Od tego wyroku apelacje złożyli oskarżony J. N. i jego obrońca.

Sąd Okręgowy w Świdnicy, po rozpoznaniu tych apelacji, wyrokiem z dnia 29 czerwca 2023 r., sygn. akt IV Ka 403/23, zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 27 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 1559/20, w ten sposób, że uniewinnił oskarżonego J. N. od popełnienia zarzuconego mu czynu.

Kasację od tego uniewinniającego wyroku Sądu Okręgowego w Świdnicy złożył oskarżyciel posiłkowy radca prawny A. S. W kasacji zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie przepisów art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. polegające na zaniechaniu dokonania przez Sąd Okręgowy w Świdnicy – jako sąd odwoławczy, szczegółowej i kompleksowej analizy oraz oceny całokształtu ujawnionego w toku postępowania karnego materiału dowodowego dotyczącego sprawstwa oskarżonego J. N. w zakresie zarzucanego mu czynu, skutkiem czego było wydanie orzeczenia reformatoryjnego na korzyść oskarżonego, przejawiającego się w uznaniu, że swoim zachowaniem nie wyczerpał on znamion żadnego z zarzucanych mu czynów, w oparciu o ustalenie faktyczne z pominięciem szeregu istotnych dowodów, a tym samym niesłusznie zajętego stanowiska o konieczności odmiennego rozstrzygnięcia i wykazania, że

pogląd Sądu I instancji o stwierdzeniu sprawstwa i winy oskarżonego był wadliwy, efektem czego było uniewinnienie J. N. od zarzucanego mu czynu. Podnosząc ten zarzut oskarżyciel posiłkowy radca prawny A. S. **wniósł** o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania

Prokurator Prokuratury Okręgowej w Świdnicy w pisemnej odpowiedzi na tę kasację wniósł o oddalenie kasacji oskarżyciela posiłkowego z powodu jej oczywistej bezzasadności (por. pismo z dnia 26 października 2023 r., sygn. akt [...]). Również adwokat K.B. – obrońca oskarżonego J. N., w pisemnej odpowiedzi na kasację oskarżyciela posiłkowego wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej, oraz zasądzenie od oskarżyciela posiłkowego A. S. na rzecz oskarżonego J. N. kosztów procesu z tytułu ustanowienia obrońcy w postępowaniu kasacyjnym w kwocie 2 460 zł. (por. pismo adwokata K.B. z dnia 30 listopada 2023 r.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona na niekorzyść oskarżonego J. N. kasacja oskarżyciela posiłkowego radcy prawnego A. S. jest oczywiście bezzasadna, w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k. Powszechnie w orzecznictwie przyjmuje się, iż oczywista bezzasadność kasacji ma miejsce wtedy, gdy Sąd Najwyższy stwierdza w sposób niebudzący wątpliwości, że nie wystąpiły w sprawie uchybienia z art. 439 k.p.k., ani też nie wystąpiły inne rażące naruszenia prawa zarzucane w kasacji, a jeżeli nawet wystąpiły, to z całą pewnością nie mogły one mieć istotnego wpływu na treść zaskarżonego kasacją orzeczenia. Należy podkreślić, iż kasacja w sprawach karnych jest nadzwyczajnym środkiem odwoławczym, istniejącym niejako „ponadstandardowo” w katalogu polskich środków zaskarżenia orzeczeń karnych (por. np. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 16 stycznia 2006 r., sygn. akt SK 30/05, OTK – A 2006, nr 1, poz. 2). Jej podstaw (przyczyn kasacyjnych) nie można w żadnym wypadku łączyć z przyczynami odwoławczymi charakterystycznymi dla apelacji. Kasacja strony jest wnoszona od orzeczenia sądu odwoławczego, nie zaś od orzeczenia sądu pierwszej instancji, co jasno wynika z treści przepisu art. 519 k.p.k. W przypadku apelacji zarzuty mogą obejmować: obrazę prawa materialnego (art. 438 pkt 1 k.p.k. i art. 438 pkt 1 a k.p.k.), obrazę przepisów prawa procesowego (art. 438 pkt 2 k.p.k.), błąd w ustaleniach

faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia (art. 438 pkt 3 k.p.k.), rażącą niewspółmierność orzeczonej kary (art. 438 pkt. 4 k.p.k.). Kontrolą zaś kasacyjną objęte są wyłącznie kwestie prawne, i to jeszcze zawężone do kategorii uchybień wymienionych w art. 523 § 1 k.p.k. popełnionych przez sąd odwoławczy. W myśl tego przepisu podstawą kasacyjną, oprócz uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. (gdzie są wskazane tzw. bezwzględne podstawy uchylania zaskarżonego orzeczenia), może być jedynie inne rażące naruszenie prawa (przepisów prawa materialnego, jak też przepisów prawa procesowego), jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia sądu odwoławczego. W trybie kasacji dochodzi zatem do kontroli zaskarżonego orzeczenia sądu odwoławczego tylko z punktu widzenia naruszenia prawa, z wyłączeniem, w zasadzie, badania prawidłowości poczynionych przez sąd ustaleń faktycznych. Sąd Najwyższy orzekając w trybie kasacji, nie jest zatem władny dokonywać ponownej oceny dowodów zgromadzonych w sprawie i na podstawie własnej ich oceny kontrolować poprawność dokonanych ustaleń faktycznych. Tymczasem takiej właśnie oceny i kontroli domaga się od Sądu Najwyższego skarżący. W świetle powyższego zarzut kasacyjny rażącego naruszenia art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. musi być uznany za oczywiście bezzasadny. Należy bowiem zauważyć, że zarzut ten jest zarzutem obrazy prawa procesowego wyłącznie z nazwy. Wprawdzie z formalnego punktu widzenia zarzut ten odnosi się do uchybień procesowych, jednak nie sposób nie dostrzec, że w rzeczywistości sprowadza się do podważania dokonanych przez Sąd II instancji ustaleń faktycznych w przedmiocie zamiaru i sprawstwa oskarżonego J. N., co jak wyżej wskazano, nie może być przedmiotem postępowania kasacyjnego. Trafnie zauważa Prokurator Prokuratury Okręgowej w Świdnicy w pisemnej odpowiedzi na kasację oskarżyciela posiłkowego, że Sąd Okręgowy w Świdnicy dokonując, w związku ze złożonymi apelacjami, kontroli odwoławczej wyroku Sądu Rejonowego w Kłodzku z dnia 27 stycznia 2023 r., sygn. akt II K 1559/20, wskazał słusznie elementy, które umknęły uwadze Sądu I instancji, jak i oskarżycielowi posiłkowemu, stanowiące uzupełnienie oceny stopnia zawinienia oskarżonego, a mianowicie: kwestę odpowiedzialności zawodowej, a nie karnej oskarżonego J. N. za niewłaściwy sposób zabezpieczenia placu budowy; hipotetyczność narażenia

blżej nieokreślonych osób na niebezpieczeństwo, o którym mowa w art. 160 § 1 kk, wobec konieczności stworzenia niebezpieczeństwa indywidualnego; brak możliwości ustalenia czasu i okoliczności pozostawienia stalowego pręta, w sytuacji gdy prowadzono w okolicy, w tym samym czasie kilka budów; wątpliwości co do pozostawienia pręta przez pracowników budowy nadzorowanej przez oskarżonego J. N. oraz negatywny wpływ prac i zmienność warunków prowadzonych na innych budowach. Wbrew stanowisku z kasacji, w realiach niniejszej sprawy, należy stwierdzić, że Sąd Okręgowy w Świdnicy rozpoznając apelację oskarżonego J. N. i jego obrońcy, dokonał oceny zgromadzonego materiału dowodowego w sposób prawidłowy, nie naruszając dyrektyw zawartych w przepisach art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., a w pisemnym uzasadnieniu swojego wyroku wskazał dlaczego i w jakim zakresie zarzuty w wniosku apelacji uznał za zasadne, nie uchybił też treści art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 424 pkt 1 i 2 k.p.k. Wydanie przez ten Sąd orzeczenia zmieniającego wyrok pierwszoinstancyjny i uniewinniającego oskarżonego J. N. od zarzucanego mu czynu nie było obarczone wadami prawnymi, albowiem Sąd Okręgowy w Świdnicy – działający jako sąd odwoławczy, zobligowany był uniewinnić oskarżonego J. N., w sytuacji gdy ten oskarżony swoim zachowaniem nie wyczerpał znamion zarzucanego mu występkę z art. 160 § k.k.

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Najwyższy, z mocy art. 535 § 3 k.p.k., rozstrzygnął jak w postanowieniu.

[J.J.]

[ał]